

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Flores Directorii Inqvisitorvm

Bariola, Luigi

Mediolani, 1625

Consilivm Trigesimvmqvarvum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11434

CONSILIUM TRIGESIMUM QUARTUM.

AN statutum Laicorum prohibens generaliter librorum impressionem, absque illorum auctoritate compræhendat, & afficiat Ecclesiasticos.

Videtur dicendum, quod sic ex Doctrina Bartoli in l. cunctos populos, num. 29. C. de summa Trinitate, & Fide Catholica, ubi ait Statuta generalia Laicorum si non sint contra ea, quæ competunt Clericis, & eorum Ecclesijs in priuilegium, non solum alligant Seculares, sed etiam Ecclesiasticos, sed cum non appareat Ecclesiasticis fuisse concessum priuilegium imprimendi suos libros absque facultate potestatis secularis, ergo &c. & in huius sententiæ confirmationem Romanus Pontifex in cap. 1. De noui operis nunciatione, præcipit causam inter duas Ecclesias vertentem, dirimi iuxta Canones, & leges: quia sicut leges non dedignantur sacros Canones imitari; ita Canones ipsi Principum Constitutionibus adiuuantur. Cap. si in adiutorium dist. 10. ergo statutis Ciuilibus ligantur Ecclesiastici.

Secundò, potestas secularis ex Dei ordinatione potest condere statutum ob bonum publicum, quia finis potestatis secularis est Rempublicam gubernare in omnino, quòd spectat ad bonum commune, sed statutum de quo agitur tendit in bonum publicum, videlicet ne quid contra bonum Ciuile, ac Reipublicæ statum imprimatur, ergo potestas secularis, ex Dei ordinatione potuit statutum condere, per quod etiam Ecclesiastici ipsi compræhendantur.

Tertiò,

Tertiò, Ordinarij locorum statuunt ne quis libros imprimat absque illorum facultate, quò sanè statuto ligantur non modo seculares, sed etiam Regulares exempti, ergo & potestas secularis poterit idem statuere, ligando non modo suos subditos Laicos, sed etiam Ecclesiasticos exemptos, aliàs non feruaretur ratio æqualitatis contra textum in l. fin. C. de fruct. & lit. expens.

His tamen non obstantibus contraria sententia, verior est de Iure. Primò, quia statutum vires acquirit à potestate statuentium, l. fin. ff. de iurisd. om. Iudic. & cap. à nobis, de senten. excommun. Secularibus autem supra Ecclesiasticos, & eorum bona nulla est tributa facultas eum obsequendi, & non impediendi maneat illis necessitas. Cap. Ecclesia sanctæ Mariæ de constit. cap. Bene quidem, dist. 96. & cap. Inter hæc 33. quæst. 2. Hinc fit, vt defectu potestatis non possint Ecclesiastici Laicorum statutis ligari: siue statuta expressè, & in spetie disponant super Clericos, siue tacitè, & in genere, quoniam statuti generalis dispositio non traditur de his quæ fieri non possunt in spetie. Dec. in cap. Ecclesia Sanctæ Mariæ de const. & alij ibidem relati, & secuti à Marta de iurisd. par. 4. casu 4. 5. & 53. Rocchus in tract. de consuetud. casu 8. n. 55. & Marta loco citato casu 98. Baldus in l. generali. C. de Sacrosanctis Ecclesijs. Marta de iurisd. par. 4. casu 52. & 88. Dispositio pariter legis cum oportet C. de Bon. quæ liber. per quem datur Patri vsus fructus bonorum aduenticioorum filij non habet locum in filijs Ecclesiasticis siue bona acquisita sint antè, vel post Clericatum, quoniam Ecclesiastici non ligantur legibus civilibus. Cap. quia nos, iuncta glossa cum Innocen. & alijs. Bart. conf.

61. num. 3. par. 1. Panor. in c. in Praesentia n. 56. & alij de probat. & Marta vbi supra casu 26. etiam si prima tonsura tantum fuerint initiati.

Secundò, si libri Ecclesiasticorum tractant de Religione, de Censuris, aut de rebus spiritualibus, & Ecclesiasticis, secularis potestas nullo pacto de illis cognoscere potest, etiamsi Rex sit, aut Imperator. C. si Imperat. dist. 96. vbi legitur si Imperator Catholicus est, filius est, non Praesul Ecclesiae. Quod ad Religionem competit discere ei conuenit, non docere, Idem habetur in cap. Decernimus de Iudicijs.

Tertiò, si Ecclesiasticus in summam D. Thomae, vel in Bullam Coenae Domini Commentaria imprimere contendat, si potestas secularis velit in vim sui statuti facultatem imprimendi concedere, id aliud non erit, quam in causis spiritualibus, & Ecclesiasticis sese intromittere, & personas Ecclesiasticas ad ipsius forum non modo indirectè, sed directè trahere contra Canonem 15. Bullae Coenae, quia Ecclesiasticis illud facere prohibet, quod iure Diuino, vel humano eis non interdicitur, nec eisdem subiiciuntur, Caiet. in summa ver. Excommunicatio, cap. 31. & quamuis statutum loquatur de subditis statuentium tantum, non autem de personis Ecclesiasticis, nihilominus si feruetur statutum contra Ecclesiasticos dicitur esse contra libertatem Ecclesiasticam. Marta de iurisdic. parte 4. casu 62. num. 9. cum alijs quos allegat Alterius in Bullam Coenae, Canone 15. cap. 5. dubit. 9. Et ad obiecta in contrarium.

Ad primum respondetur opinionem Bart. in dicta l. communiter a Doctoribus reprobari, & propterea Panormit. in cap. Ecclesia Sanctae Mariae, de constitut. num. 1. dicit textum esse aperte contra Bart.

Bart. sententiam, & Antonius de Butrio in explicatione eiusdem Canonis n. 20. inquit statuta Laicorum non ligare Clericos ex defectu potestatis, non autem, quod disponant contra Ecclesie privilegia; quando vero Laicorum statuta generaliter disponentia Ecclesiasticis sunt favorabilia, tunc etiam servantur inter Ecclesiasticos, non quia emanata à potestate Laica, sed ex præsumpta Romani Pontificis approbatione. Panormit. in cap. Constitutus n. 4. de integr. restitut. & alij. Dec. Felin. & Butrius in cap. Ecclesia Sanctæ Mariæ, de const. Ias. in l. de q. C. de pactis. Hinc statutum, quod Agnati excludant matrem, comprehendit Clericos, quia est ipsis favorabile. Benedictus in c. Rainutius, de testamen. Marta de iurisdic. par. 4. casu 29. num. 7.

Ad secundum respondetur, quod aut loquimur quo ad vim directivam, aut quo ad vim coactivam. Cum ergo dici potest Princeps secularis condere statutum ob bonum publicum, concedimus quoad vim directivam, & hoc non est contra libertatem Ecclesiasticam quoniam tenetur quilibet vivere secundum rectam rationem, ex textu in l. scire oportet §. qui non iuste. ff. de excus. tutor. Si vero intelligit quoad vim coactivam negamus quoniam personæ, & res Ecclesiasticæ sunt exemptæ à potestate, & iurisdic. seculari. Alterius can. 15. Bullæ Cœnæ capit. quinto.

Nec publica utilitas iurisdictionem tribuit principibus secularibus in Ecclesiasticos, quia si hoc verum esset, qualibet lex, aut statutum ligaret Clericos.

Ad tertium negatur consequentia, quia Ordinarij locorum possunt ita statuere ad finem spiritua-
lem

lem Clericos, & seculares propriae diocesis ligando, tum ex vi sui muneris, tum ex Concil. Lateranen. sess. 10. de librorum impressione, tum ex Concil. Trid. sess. 4. de Editione, & usu sacrorum librorum facultatem illis concedente, quinimmo praecipiente, ut ita obseruari faciant; tum etiam ex rescriptis Apostolicis, & ex decretis Illustriss. Cardinalium Inquisitorum hoc illis competit, & propterea non est attendenda ratio inaequalitatis militantis inter potestatem Ecclesiasticam, & secularem: & in huius rei confirmationem, quod potestas laica non potest exercere iurisdictionem in Ecclesiasticos, Innocentius III. in cap. non minus, & cap. Aduersus, de immunit. Ecclesiarum. statuit, ut tempore necessitatis, vel publicae utilitatis Principes seculares non possint auctoritate priuata, compellere Ecclesiasticos, sed teneantur adire Ordinarios locorum, qui Reipublicae utilitati, ac necessitati consulere studebunt, sed cum causae cognitione, & ex his clarè constat statutum laicorum generaliter prohibens librorum impressionem, nisi obtenta prius ab ipsis imprimendi facultate nullo pacto comprehendere Ecclesiasticos.

B

Di

In
fidei
grade
pæna

I

Cha
& C
Hispa
bus
Sede
diti
bent
sitat
re,
dem